

Osvobození od monstra, které ničí naši planetu a naši budoucnost

- editor007 | 13. června 2024

SVĚT: Musíme mluvit o tom, co bomby ve válce způsobují. Bomby trhají maso. Bomby drtí kosti. Bomby rozčtvrtí. Bomby způsobují tak silné otřesy mozku, plic a dalších orgánů, že krvácejí, praskají a přestávají fungovat. Bomby zraňují. Bomby zabíjejí. Bomby ničí.

Bomby také umožňují lidem zbohatnout.

Když bomba vybuchne, někdo na tom vydělá. A když někdo vydělá, bomby si vyžádají další neviditelné oběti. Každý dolar vynaložený na bombu je dolar, který nebyl vynaložen na záchranu života před smrtí, které se dalo předejít, dolar, který nebyl vynaložen na léčbu rakoviny, dolar, který nebyl vynaložen na vzdělávání dětí. Proto již před časem pěťihvězdičkový generál ve výslužbě a prezident Dwight D. Eisenhower správně označil výdaje na bomby a všechny vojenské věci za „krádež“.

Pachatelem této krádeže je možná nejpřehlíženější ničivá síla na světě. Nepozorovaně se skrývá za mnoha závažnými problémy Spojených států a dnešního světa. Eisenhower před ní Američany slavně varoval ve svém projevu na rozloučenou v roce 1961, kdy ji poprvé nazval „vojensko-průmyslovým komplexem“ neboli MIC.

Začněme tím, že díky schopnosti MIC ovládnout federální rozpočet jsou celkové roční výdaje na armádu mnohem vyšší, než si většina lidí uvědomuje: přibližně 1 500 000 000 000 dolarů (1,5 bilionu dolarů). Na rozdíl od toho, čím nás MIC straší, je tato nepochopitelně vysoká částka obłudně neúměrná několika vojenským hrozbám, kterým Spojené státy čelí. Jeden a půl bilionu dolarů je přibližně dvojnásobek toho, co Kongres ročně vydává na všechny nevojenské účely dohromady.

Nazývat tento masivní transfer bohatství „krádeží“ není nijak přehnané, protože se bere z naléhavých potřeb, jako je ukončení hladu a bezdomovectví, nabídka bezplatných vysokých škol a předškolního vzdělávání, poskytování všeobecné zdravotní péče a budování zelené energetické infrastruktury, abychom se zachránili před změnou klimatu. Prakticky každý závažný problém, kterého se dotýkají federální zdroje, by bylo možné zmírnit nebo vyřešit za zlomky peněz, které požaduje MIC. Peníze jsou k dispozici.

Většinu peněz našich daňových poplatníků si přivlastňuje relativně malá skupina korporátních válečných spekulantů v čele s pěti největšími společnostmi, které profitují z válečného průmyslu: Lockheed Martin, Northrop Grumman, Raytheon (RTX), Boeing a General Dynamics. Protože tyto společnosti profitují, MIC rozsévá po celém světě nepochopitelnou zkázu a udržuje Spojené státy v nekonečných válkách, které od roku 2001 zabily podle odhadů 4,5 milionu lidí, další desítky milionů zranily a nejméně 38 milionů vyhnaly z domovů, uvádí projekt Brownovy univerzity Costs of War Project.

Skrytá nadvláda MIC nad našimi životy musí skončit, což znamená, že ji musíme odstranit. To může znít naprosto nereálně, dokonce fantasticky. Ale není. A mimochodem, mluvíme o demontáži MIC, ne o armádě jako takové. (Většina příslušníků armády je ve skutečnosti jednou z obětí MIC.)

Zatímco zisk je součástí války již dlouho, MIC je relativně novým fenoménem, který vznikl po druhé světové válce díky řadě rozhodnutí učiněných v průběhu času. Stejně jako jiné procesy, stejně jako

jiná rozhodnutí, je lze zvrátit a MIC lze odstranit.

Otázkou ovšem je, jak?

Vznik monstra

Abychom mohli čelit tomu, co by bylo třeba k demontáži MIC, je třeba nejprve pochopit, jak se zrodila a jak vypadá dnes. Vzhledem k její překvapivé velikosti a složitosti jsme s týmem kolegů vytvořili sérii grafů, které pomáhají vizualizovat MIC a škody, které působí, a které poprvé veřejně sdílíme.

MIC se zrodila po druhé světové válce, jak vysvětlil Eisenhower, „spojením obrovského vojenského establishmentu“ – Pentagonu, ozbrojených sil, zpravodajských služeb a dalších – „a velkého zbrojního průmyslu“. Tyto dvě síly, vojenská a průmyslová, se spojily s Kongresem a vytvořily nesvatý „železný trojúhelník“ neboli to, co podle některých badatelů Eisenhower původně a přesněji nazýval vojensko-průmyslovo-kongresový komplex. Tito „trojlístek“ dodnes tvoří jádro MIC, které je uzavřeno v sebezpečujícím se cyklu legalizované korupce (který obsahuje i příliš mnoho nezákonností).

Základní systém funguje takto: Nejprve Kongres každoročně vybere od nás, daňových poplatníků, nehorázné sumy peněz a dá je Pentagonu. Za druhé, Pentagon na pokyn Kongresu předává obrovské části těchto peněz výrobcům zbraní a dalším korporacím prostřednictvím až příliš lukrativních kontraktů, které jim přinášejí desítky miliard dolarů zisku. Za třetí, tito dodavatelé pak část zisků použijí k lobbování v Kongresu za další zakázky pro Pentagon, které Kongres většinou s nadšením poskytne, čímž se zdánlivě nekonečný cyklus udržuje.

MIC je však mnohem složitější a zákeřnější. V systému, který je ve skutečnosti legalizovaným úplatkářstvím, pomáhají dary na volební kampaně pravidelně zvyšovat rozpočty Pentagonu a zajišťovat přidělování dalších lukrativních zakázek, z nichž často těží malý počet dodavatelů v kongresovém obvodu nebo státě. Tito dodavatelé prosazují své zájmy s pomocí virtuální armády více než 900 washingtonských lobbistů. Mnozí z nich jsou bývalí úředníci Pentagonu nebo bývalí členové Kongresu či zaměstnanci Kongresu, kteří jsou najímáni prostřednictvím „otáčivých dveří“, jež využívají jejich schopnosti lobbovat u bývalých kolegů. Tito dodavatelé také přispívají think-tankům a univerzitním centrům, které jsou ochotny podporovat zvyšování výdajů Pentagonu, zbrojní programy a hypermilitarizovanou zahraniční politiku. Dalším způsobem, jak prosazovat zbrojní programy u zvolených úředníků, jsou reklamy.

Tito výrobci zbraní také rozprostírají svou výrobu mezi co nejvíce obvodů Kongresu, což senátorům a zástupcům umožňuje připsat si zásluhy za vytvořená pracovní místa. Pracovní místa MIC zase často vytvářejí cykly závislosti v komunitách s nízkými příjmy, které mají jen málo jiných ekonomických hnacích sil, a účinně si tak kupují podporu místních obyvatel.

Dodavatelé se zase pravidelně dopouštějí legalizovaného zdražování a předražují daňovým poplatníkům nejruznější zbraně a vybavení. V jiných případech dodavatelé podvody doslova kradou peníze daňových poplatníků. Pentagon je jedinou vládní agenturou, která nikdy neprošla auditem – což znamená, že doslova nedokáže sledovat své peníze a majetek – a přesto dostává od Kongresu více než všechny ostatní vládní agentury dohromady.

MIC jako systém zajišťuje, že výdaje Pentagonu a vojenská politika se řídí snahou dodavatelů o stále vyšší zisky a touhou po znovuzvolení členů Kongresu, nikoliv posouzením toho, jak nejlépe bránit zemi. Výsledná armáda je nepřekvapivě mizerná, zejména vzhledem k vynaloženým penězům. Američané by se měli modlit, aby nikdy nemusela bránit Spojené státy.

Žádné jiné odvětví – ani Big Pharma nebo Big Oil – se nemůže rovnat síle MIC při utváření národní

politiky a ovládnutí výdajů. Vojenské výdaje jsou nyní (po zohlednění inflace) vyšší než v době vrcholících válek ve Vietnamu, Afghánistánu nebo Iráku a vlastně kdykoli od druhé světové války, přestože neexistuje hrozba, která by takové výdaje alespoň vzdáleně ospravedlňovala. Mnozí si nyní uvědomují, že hlavním příjemcem více než 22 let nekonečných amerických válek v tomto století byla průmyslová část MIC, která od roku 2001 vydělala stovky miliard dolarů. „Kdo vyhrál v Afghánistánu? Soukromí kontraktoři“, zněl až příliš výstižný titulek listu Wall Street Journal v roce 2021.

Nekonečné války, nekonečná smrt, nekonečné ničení

„Afghánistán“ v tomto titulku mohl být nahrazen Koreou, Vietnamem nebo Irákem, mimo jiné zdánlivě nekonečnými americkými válkami od druhé světové války. To, že na nich MIC vydělala, není náhoda. Pomohla vehnat zemi do konfliktů v zemích od Koreje, Vietnamu, Kambodže a Laosu přes Salvador, Guatemalu, Panamu a Grenadu až po Afghánistán, Libyi, Somálsko a mnoho dalších.

Počet mrtvých a zraněných v těchto válkách dosahuje desítek milionů. Odhadovaný počet mrtvých ve válkách v Afghánistánu, Iráku, Pákistánu, Sýrii a Jemenu po 11. září je až děsivě podobný počtu mrtvých ve válkách ve Vietnamu, Laosu a Kambodži: 4,5 milionu.

Tato čísla jsou tak velká, že mohou být až otupující. Irský básník Pádraig Ó Tuama nám pomáhá nezapomínat se zaměřit na:

jeden život
jeden život
jeden život
jeden život
jeden život
protože pokaždé
je poprvé
že ten život
byl vzat.

Daň za životní prostředí

Škody způsobené MIC zahrnují často nenapravitelné škody na životním prostředí, včetně otravy ekosystémů, ničivé ztráty biologické rozmanitosti a uhlíkové stopy americké armády, která je větší než u jakékoli jiné organizace na světě. Ve válce nebo při každodenním výcviku MIC doslova podporuje globální oteplování a změnu klimatu spalováním paliv pro provoz základen, vozidel a výrobu zbraní.

Lidské a environmentální náklady MIC jsou neviditelné zejména mimo kontinentální část Spojených států. Na amerických územích a v dalších politických „šedých zónách“ se investice do vojenské infrastruktury a technologií částečně opírají o druhořadé obyvatelstvo domorodých komunit, jejichž životy je často závislé na armádě.

Nekonečné války doma

Stejně jako MIC podněcuje války v zahraničí, podněcuje i militarizaci na domácí půdě. Proč se například domácí policejní síly tak militarizovaly? Prinejmenším část odpovědi: od roku 1990 umožnil Kongres Pentagonu převádět své „přebytečné“ zbraně a vybavení (včetně tanků a bezpilotních letounů) místním orgánům činným v trestním řízení. Tyto převody pohodlně umožňují Pentagonu a

jeho dodavatelům žádat Kongres o náhradní nákupy, což dále podporuje MIC.

Ve snaze získat nové zisky z nových trhů dodavatelé také stále častěji prodávají své vojenské výrobky přímo zásahovým jednotkám a dalším policejním sborům, pohraničním hlídkám a vězeňským systémům. Politici a korporace nalili miliardy dolarů do militarizace hranic a masového vězeňství, čímž pomohli podpořit vznik lukrativního „pohraničně-průmyslového komplexu“, respektive „vězeňsko-průmyslového komplexu“. Vnitrostátní militarizace neúměrně poškozují černošské, latinskoamerické a domorodé komunity.

Existenční hrozba

Někteří budou vojensko-průmyslový komplex hájit tím, že budou trvat na tom, že potřebujeme jeho pracovní místa; někteří budou tvrdit, že udržuje při životě Ukrajince a chrání zbytek Evropy před Ruskem Vladimira Putina; někteří budou varovat před Čínou. Každý z těchto argumentů je příkladem toho, do jaké míry se moc MIC opírá o systematické vytváření strachu, hrozeb a krizí, které pomáhají obohacovat obchodníky se zbraněmi a další členy MIC tím, že podporují stále větší vojenské výdaje a války (navzdory téměř nepřetržitému záznamu katastrofálních neúspěchů, pokud jde o téměř všechny americké konflikty od druhé světové války).

Argument, že současná úroveň vojenských výdajů musí být zachována kvůli „pracovním místům“, by měl být směšný. Žádná armáda by neměla být nástrojem pro tvorbu pracovních míst. Země sice programy zaměstnanosti potřebuje, ale vojenské výdaje se ukázaly být slabým tvůrcem pracovních míst nebo motorem hospodářského růstu. Výzkumy ukazují, že vytváří mnohem méně pracovních míst než srovnatelné investice do zdravotnictví, vzdělávání nebo infrastruktury.

Americké zbraně pomohly ukrajinské sebeobraně, ačkoli výrobci zbraní nejsou žádní altruisté. Kdyby jim na Ukrajincích skutečně záleželo, vzdali by se jakýchkoli zisků a nechali by více peněz na humanitární pomoc této zemi. Místo toho využili této války, stejně jako genocidní války Izraele v Gaze a rostoucího napětí v Tichomoří, k cynickému nafouknutí svých zisků a dramatickému zvýšení cen akcií.

Odmyslete si vyvolávání strachu a mělo by být jasné, že ruská armáda prokázala svou slabost, neschopnost rozhodně dobýt území v blízkosti vlastních hranic, natož pochodovat do Evropy. Ruská i čínská armáda ve skutečnosti nepředstavují pro Spojené státy žádnou konvenční vojenskou hrozbu. Roční rozpočet ruské armády je desetinový nebo menší než rozpočet americké armády. Čínský vojenský rozpočet je třetinový až poloviční. Rozdíly jsou mnohem větší, pokud se spojí vojenský rozpočet USA s rozpočty jejich spojenců v NATO a v Asii.

Navzdory tomu členové MIC stále více podporují přímou konfrontaci s Ruskem a Čínou, čemuž napomáhá Putinova válka a vlastní čínské provokace. V „Indopacifiku“ (jak jej nazývá armáda) MIC nadále inkasuje peníze, protože Pentagon buduje základny a síly obklopující Čínu v Austrálii, Guamu, Federativních státech Mikronésie, Japonsku, Marshallových ostrovech, Severních Marianách, Palau, Papui-Nové Guineji a na Filipínách.

Tyto kroky a podobné posilování v Evropě jen povzbuzují Čínu a Rusko k posilování vlastních armád. (Jen si představte, jak by američtí politici reagovali, kdyby Čína nebo Rusko vybudovaly jedinou vojenskou základnu v blízkosti hranic této země). To vše je sice pro MIC stále výhodnější, ale zvyšuje to riziko vojenského střetu, který by mohl přerůst v potenciálně druhově smrtící jadernou válku mezi Spojenými státy a Čínou, Ruskem nebo oběma.

Naléhavost demontáže

Naléhavost demontáže vojensko-průmyslového komplexu by měla být jasná. Závisí na tom

budoucnost druhu a planety.

Nejzřejmějším způsobem, jak MIC oslabit, by bylo zbavit ho jeho životní krve, našich daní. Málokdo si všiml, že bývalý šéf Pentagonu z Trumpovy éry Christopher Miller po odchodu z funkce vyzval ke snížení rozpočtu Pentagonu na polovinu. Ano, na polovinu.

I 30% snížení – jak se stalo až příliš krátce po skončení studené války v roce 1991 – by uvolnilo stovky miliard dolarů ročně. Představte si, jak by takové částky mohly vybudovat bezpečnější, zdravější a jistější život v této zemi, včetně spravedlivého ekonomického přechodu pro všechny vojenské zaměstnance a dodavatele, kteří přijdou o práci. A uvědomte si, že tento vojenský rozpočet by byl stále výrazně vyšší než čínský nebo ruský, iránský a severokorejský dohromady.

Samozřejmě je obtížné uvažovat o snížení rozpočtu Pentagonu, protože MIC ovládl obě politické strany, což prakticky zaručuje stále rostoucí vojenské výdaje. To nás přivádí zpět k hádance, jak zlikvidovat MIC jako systém.

Na odpovědích zkrátka pracujeme. S různorodou skupinou odborníků, kteří se podíleli na grafické podobě tohoto článku, zkoumáme mimo jiné tyto nápady: kampaně za odprodej a žaloby, zákaz válečných zisků, regulace nebo znárodnění výrobců zbraní a přeměna části armády na neozbrojené síly pro pomoc při katastrofách, veřejné zdraví a infrastrukturu.

Ačkoli až příliš mnoho z nás bude i nadále věřit, že demontáž MIC je vzhledem k hrozbám, kterým čelíme, nereálná, je načase co nejdůležitěji přemýšlet o tom, jak omezit její moc, vzdorovat vymyšlené představě, že válka je nevyhnutelná, a budovat svět, jaký chceme vidět. Stejně jako minulá hnutí omezila moc Velkého tabáku a železničních baronů, stejně jako se nyní některá hnutí staví proti Velké farmácii, Velkým technologiím a vězeňsko-průmyslovému komplexu, musíme se postavit MIC, abychom vybudovali svět zaměřený na obohacování lidských životů (v každém smyslu), a ne svět zaměřený na bomby a další zbraně, které přinášejí bohatství několika vyvoleným, kteří těží ze smrti.

AUTOR: David Vine a Theresa (Isa) Arriola

Překlad: zvedavec.news

[ZDROJ](#)